

УДК 621.326

Гавриш М. – ст. гр. БП – 41

*Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя*

## **ПРОЦЕС СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ – ПСИХОЛОГІВ В ТЕХНІЧНОМУ ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ**

Науковий керівник: асистент Моначин І.Л.

Серед актуальних проблем (соціально – економічних, психологічних, соціотехнічних, культурологічних) особливе місце посідає проблема становлення соціально зрілої, творчої особистості – громадянина України, здатного до свідомої суспільної діяльності та збагачення на цій основі надбань свого народу.

За умов суспільних трансформацій відбувається природна зміна ціннісних орієнтирів. Специфічною особливістю студентства як соціальної групи суспільства є навчальна освітня діяльність. Детально розкривають соціалізацію як процес зміни внутрішнього стану людини під впливом соціальних факторів вчені: Белл Д., Вебер М., Добренков В., Дюркгейм Е., Ільїнський І., Маркузе Г., Маслоу А.

На студентський вік припадає процес активного формування соціальної зрілості. Соціальна зрілість передбачає здатність кожної молодої людини оволодіти сукупністю соціальних ролей: спеціаліста, громадського діяча тощо. «Соціальна зрілість об'єднує нібито два рівні – соціально-світоглядний та поведінковий. У своїй взаємодії вони утворюють вищу якість – соціальну визначеність мислення та почуттів, тобто оволодіння соціальними знаннями та соціальним досвідом». Проблемам соціалізації велику увагу приділяють також українські вчені: Арцишевський Р., Бех І., Боришевський М., Гончаренко С., Зязюн І., Кононко О., Москаленко В., Ничкало Н., Оржеховська В., Постовий В., Радул В., Савченко В., Сиротенко А., та інші.

Необхідною складовою соціалізації особистості є освіта. Сучасна освіта, й особливо вища, обумовлюються не тільки обсягом знань, умінь і навичок людини, але й її здатністю добувати й використовувати нові знання у нових умовах. Важливо, наскільки студент як суб'єкт соціалізації, самостійний в інформаційному просторі, який рівень його соціальної компетентності, як швидко він вибирає ту сферу діяльності, у якій зможе досягти високого професіоналізму.

Соціалізація студентів опосередкована віковими особливостями та психологічними новоутвореннями періоду юності, серед яких доцільно виокремити повне структурування самосвідомості, високий рівень зрілості, диференціації та стабільності моральної свідомості, розвиток інтелекту, завершення формування світогляду й соціальних установок. Детермінантою всього розвитку й найбільш значущим психологічним новоутворенням у студентів є особистісне самовизначення. Як засвідчив аналіз психологічної літератури, дослідження проблеми особистісного самовизначення можна звести до кількох основних положень: особистісне самовизначення є інтегруючим компонентом розвитку студента, що має ціннісно-смыслову природу і дозволяє йому визначити позицію по відношенню до соціально значущих цінностей; у юнацькому віці воно є генетично вихідним і зумовлює розвиток всіх інших типів самовизначення, в тому числі професійного й соціального.

Потребує поглибленого вивчення питання впливу нестабільних зовнішніх умов на процес становлення нового покоління, аналіз його вибіркового ставлення до свого оточення та формування системи внутрішніх поведінкових регуляторів, ціннісно-нормативних уявлень, переконань, ціннісних орієнтацій тощо.